

Tid Torsdagen den 29 augusti 2013, kl 16.00 – 16.25

Plats Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat Måndagen den 9 september 2013

Joakim Larsson

Maria Östberg Svanelind

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Joakim Larsson (M) ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S), vice ordföranden

Jan Tigerström (M)

Lars Svärd (M)

Theréz Randquist (M)

Per Hallberg (M)

Daniel Forslund (FP)

Lars Arell (S) §§ 1-6, 8, 10-17, 19-24

Maria Nygård (S)

Åke Askensten (MP)

Anna Bäcklund (MP)

Tjänstgörande ersättare:

Gustav Johansson (M) för Karl Malmqvist (C)

Sara Gunnerud (S) för Lars Arell (S) §§ 7, 9 samt 18

Clara Lindblom (V) för Ann-Margarethe Livh (V)

Ersättare:

Eva Ångström (M)

Maria Hagbom (M)

Patrik Silverudd (FP)

Inga Osbjer (FP)

Sara Gunnerud (S) §§ 1-6, 8, 10-17 samt 19-24

Kenneth Nilsson (S)

Håkan Olander (S)

Elin Olsson (MP)

Lennart Tonell (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Krister Schultz, Jennie Almgren, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Mårten Frumerie, Gunnar Jensen, Eva Olofsson och Åsa Wigfeldt samt borgarrådssekreteraren Martin Edgélius.

§ 18

Betänkandet En effektivare plan- och bygglovsprocess (SOU 2013:34).

Anmälan av svar på remiss

Dnr E2013-000-00990

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 augusti 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Deltar ej i beslutet

Clara Lindblom (V) meddelar att hon inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Daniel Forslund (FP) och vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Åke Askensten m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar att remissen i huvudsak besvaras med tjänsteutlåtandet med följande tillägg:

Grundläggande är att det ska finnas tid för medborgardialog och bibehållen rätt att överklaga. När det framöver med nödvändighet måste byggas mer är det i det stora hela inget problem om några överklaganden gör att ett enskilt projekt drar ut på tiden. När slutlig dom fallit efter en tid visar det sig om den klagande fick rätt eller om bygget får starta. Under tiden har många andra projekt blivit färdiga.

Den långsamma och ineffektiva plan- och bygglovsprocessen har sagts bero på alltför många "onödiga" överklaganden, för många instanser till vilka man kan överklaga, krångliga hänsyns- och kravregler (enligt PBL och MB), långsam handläggning hos kommunerna och länsstyrelserna (ofta beroende på resursbrist, för få kompetenta handläggare m.m.), alltför omfattande krav när en detaljplan måste antas och vinna laga kraft, likaså när det krävs bygglov.

Vissa åtgärder för att snabba på processen har genomförts i och med den nya PBL. Exempelvis ska besked om bygglov ges inom tio veckor och handläggningstiderna har förkortats genom att mark- och miljödomstolarna tagit över som sista instans vid överklaganden av detaljplaner istället för regeringen.

Frågan är om utredningens förslag verkligen innebär en snabbare och effektivare process. Det saknas en problemformulering. Vad beror den ineffektiva processen på? Vad är "sanningen"? Först då kan man hitta metoder och komma med lösningar som förbättrar situationen. Detaljplanen (liksom bygglovet) ger byggrätter dvs är rättsliga dokument som ska bestämma rättsliga gränser och exempelvis den viktiga gränsen mellan kvartersmark och allmän mark. Tjänsteutlåtandet tar på ett förtjänstfullt sätt upp den problematiken. Likaså måste

fastighetsgränser bestämmas i någon "plan". En avgörande fråga blir således vad som ska bestämmas var och när - i vilket stadium i processen så att exploatörerna tidigt vet vad som gäller och medborgarna haft god tid och möjlighet till inflytande. Allt detta måste ske på ett rättssäkert sätt. Utredningens förslag är inte tillfredsställande på den punkten.

Utredningen föreslår inrättande av planformen områdesplan (en typ av översiktsplan för ett begränsat geografiskt område) och som ska vara lagreglerad. Det är ett bra förslag bl.a för att på den nivån kan medborgarinflytandet få en reell möjlighet att påverka såvida det sker med metoder som ger ett inflytande och inte bara går ut på att informera och övertyga de berörda medborgarna om att det framlagda förslaget är det bästa. Stockholm har vid flera tillfällen använt sig av områdesprogram och programsamråd som motsvarar intentionerna med ett införande av områdesplan. I den nya gällande PBL togs det obligatoriska programsamrådet bort för att påskynda planprocessen. Meningen är att i vissa fall ska det inte behövas någon detaljplan utan man ska kunna gå direkt till bygglovförfarandet. Eftersom områdesplanen procedurmässigt ska jämföras med översiktsplanen innebär detta att överklagandet (laglighetsprövningen) sker enligt kommunallagen dvs till förvaltningsrätten och ej till någon mark- och miljödomstol som har den mer fackinriktade kunskaperna och erfarenheterna. Detta kan ha viss betydelse för medborgarnas möjlighet att få sin sak prövad på ett sakligt sätt och inte bara rent juridiskt. Områdesplanen bör därför liksom detaljplanen och områdesbestämmelser bli föremål för överklagan till mark- och miljödomstolen.

Viktigt är att klargöra vilka krav som ska ställas på områdesplanen och vad områdesplanen får bestämma. När det gäller detaljplanen anger PBL vad kommunen *ska* pröva (som minimum) och också vad kommunen *får* bestämma. Till detta kommer de generella hänsynsreglerna (som gäller vid all planläggning och prövning av lov) enligt kap. 2. PBL. Dessutom torde det vid "områdesplanläggning" alltid bli fråga om betydande miljöpåverkan vilket enligt MB kräver en miljökonsekvensbeskrivning enligt de krav som lagen ställer vilket är positivt för att uppnå kvalitet i stadsbyggandet.

Frågan kvarstår om de föreslagna förändringarna i grunden skapar en effektivare plan- och byggprocess. Införandet av en lagreglerad områdesplan är dock positivt. Exempelen i tjänsteutlåtandet visar dock att i många fall går det inte att "hoppa över" detaljplanenivån och gå direkt till bygglov men genom en områdesplanering (med en formell MKB) blir helhetsperspektivet bättre tillgodosett liksom medborgarnas möjligheter att påverka och medverka i samhällsplaneringen.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Daniel Forslund (FP), och vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Åke Askensten m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Jäv

Lars Arell (S) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Vid protokollet
Eva Olofsson

Rätt utdraget intygar:
